

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Wijzigingsbesluit Bal en wijzigingsregeling Or i.v.m. actualisatie regels industriële emissies

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetiak.nl.

1. Wat is de aanleiding?

De aanleiding van deze wijziging is een benodigde actualisering van verouderde regels op het gebied van industriële emissies met doel deze op het niveau te brengen van de Best Beschikbare Technieken (BBT). In de afgelopen periode zijn verschillende onderliggende onderzoeken uitgevoerd. De adviezen uit deze onderzoeken zijn betrokken bij de aanpassing van de regelgeving. De aanpassingen zijn opgenomen in bijgaand concept wijzigingsbesluit van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) respectievelijk de wijzigingsregeling voor de Omgevingsregeling (Or). De laatste actualisering van de emissiegrenswaarden, opgenomen in de luchtmodule van het Bal, heeft bijna 20 jaar geleden voor het laatst plaatsgevonden en is daarom achterhaald. Daarnaast gaven ontwikkelingen en prijsdalingen in nageschakelde technieken voor biomassa gestookte installaties aanleiding om ook de emissiegrenswaarden voor kleine en middelgrote biomassa gestookte installaties aan te scherpen. Naast het actualiseren van de regelgeving speelt ook het maatschappelijke en politieke debat rondom biomassa gestookte installaties vanwege het negatieve effect op de lokale luchtkwaliteit die deze installaties kunnen hebben (motie 35 300 XIII, nr. 52) een rol.

Tot slot is het van belang dat de voorgestelde wijzigingen aansluiten bij het Nationaal Milieubeleidskader dat uitgaat van voortdurende verbetering van de kwaliteit van het milieu en bij de afspraken uit het Schone Lucht Akkoord. Het doel van het Schone Lucht Akkoord is bij te dragen aan een permanente verbetering van de luchtkwaliteit in Nederland om gezondheidswinst te realiseren. Deze wijziging sluit aan bij het streven van het Schone Lucht Akkoord om in alle sectoren een dalende trend van emissies naar de lucht te realiseren. Dus ook in de sectoren industrie en energie. In de jaren negentig zijn de industriële emissies sterk gedaald, maar sinds 2010 lijken deze te stabiliseren. Zonder aanvullend beleid nemen de emissies en gezondheidseffecten toe in de periode tot 2030.

2. Wie zijn betrokken?

De industrie: deze maatregelen hebben effect op wet- en regelgeving waar de industrie zich aan moet houden. Zij zijn geraadpleegd over de voorstellen en hun reactie is meegewogen in de voorstellen. Daarnaast worden zij via stakeholderbijeenkomsten in het kader van het Schone Lucht Akkoord geïnformeerd, net als via aparte gesprekken met brancheorganisaties. Het aanscherpen van de emissiegrenswaarden in de luchtmodule en het aanpassen van de rentevoet hebben effect op vergunningplichtige activiteiten waarop de luchtmodule van het Bal van toepassing is, bijvoorbeeld in de textiel- en tapijtindustrie, lederindustrie, rubber- en

kunststofverwerkende industrie en hebben effect op IPPC-installaties. Daarnaast heeft dit besluit effect op de biomassa sector, het betreft biomassa gestookte installaties tot 50 Mwth (MegaWatt thermisch vermogen).

Gemeenten en provincies: zij moeten deze maatregelen uitvoeren en handhaven. Zij worden op de hoogte gehouden via stakeholderbijeenkomsten, en via de overleggroepen van het Schone Lucht Akkoord, waar zij ook deel van uitmaken.

3. Wat is het probleem?

De aanleiding van deze wijziging is een benodigde actualisering van verouderde regels op het gebied van industriële emissies met als doel deze op het niveau van de Beste Beschikbare Technieken (BBT)-niveau te brengen. Daarnaast gaven ontwikkelingen en prijsdalingen in nageschakelde technieken voor biomassa gestookte installaties aanleiding om ook de emissiegrenswaarden voor kleine en middelgrote biomassa gestookte installaties aan te scherpen. Naast het actualiseren van de regelgeving speelt ook het maatschappelijke en politieke debat rondom biomassa gestookte installaties vanwege het negatieve effect op de lokale luchtkwaliteit die deze installaties kunnen hebben een rol.

4. Wat is het doel?

Een actualisering van de regelgeving zorgt ervoor dat de regelgeving op het niveau komt van de Best Beschikbare Technieken en de emissies naar de lucht verder gereduceerd worden.

Met deze wijzigingen worden enkele milieuregels geactualiseerd zodat ze deze BBT's bevatten. Daarnaast draagt het bij aan het doel van het Schone Lucht Akkoord waarin wordt gestreefd naar een permanente verbetering van de luchtkwaliteit in Nederland. Daar past actuele regelgeving op het gebied van industriële emissies bij.

Daarnaast wordt een vergunningplicht ingevoerd voor biomassaketels <15MW zodat er eisen gesteld kunnen worden ten aanzien van de milieubelastende activiteit om de overlast en negatieve impact op de gezondheid, wanneer die lokaal wordt ervaren, te verminderen.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Bedrijven in deze (en andere) sectoren moeten zich houden aan de rijksmilieuregels. De rijksmilieuregels schrijven voor dat de milieuregels moeten voldoen aan de 'Beste Beschikbare Technieken' (afgekort: BBT). Verschillende regels waren aan actualisatie toe. Naast het actualiseren van de regelgeving speelt ook het maatschappelijke en politieke debat rondom biomassa gestookte installaties vanwege het negatieve effect op de lokale luchtkwaliteit die deze installaties kunnen hebben (motie 35 300 XIII, nr. 52) een rol. Bovendien bleek aanscherping van de emissiegrenswaarden voor biomassa gestookte installaties op basis van onderzoek haalbaar.

6. Wat is het beste instrument?

Er is gekozen om de algemene regels voor de industrie aan te passen, om milieuregels op het niveau brengen van de Beste Beschikbare Technieken. Dit betreft het actualiseren van de emissiegrenswaarden in de luchtmodule van het Bal en het actualiseren van de rentevoet in de kosteneffectiviteitsbeoordeling.

In het kader van regelgeving voor biomassa loopt Nederland voorop. Nederland is een dichtbevolkt land met veel activiteiten op een klein grondgebied, waardoor maatregelen voor een goede luchtkwaliteit aan belang toenemen. Op basis van onderzoek blijkt aanscherping van de emissiegrenswaarden voor biomassa gestookte installaties haalbaar.

Er wordt ook een vergunningplicht voor biomassa gestookte installaties tot 15MWth ingevoerd. De regulering middels de vergunningplicht wordt verkozen boven de bestaande meldingsplicht. De reden hiervoor is dat een voorafgaande beoordeling vanuit milieuoogpunt noodzakelijk wordt geacht. Met een omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteit (mba) kan de gemeente vooraf pro-actief sturen op bijvoorbeeld luchtkwaliteit of geuroverlast. Als gevolg van de strengere emissiegrenswaarden kan het zijn dat de installatie aangepast moet worden door toevoeging van een nageschakelde techniek. Het is in het van belang dat het bedrijf hier voorafgaand kennis van heeft.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Milieu: Onderhavige wijzigingen zullen naar verwachting een positief effect hebben op de luchtkwaliteit, doordat het de emissies van verschillende stoffen reduceert. Er is een reductie te zien op de stoffen waar het Schone Lucht Akkoord zich op richt (NO_x, NH₃ en Stof) en andere stoffen die een negatieve invloed hebben aan de luchtkwaliteit.

Burgers: Met deze maatregelen worden de emissies van de industriële sector teruggedrongen. Dit betekent een schonere lucht, wat gezondheidswinst oplevert. Daarnaast krijgen de burgers en milieuorganisaties mogelijkheid tot inspraak bij het realiseren van biomassa-installaties.

Bedrijven: Bedrijven zullen volgens onderzoek moeten gaan investeren in nageschakelde technieken of aanpassingen aan de fabriek om aan de aangescherpte emissiegrenswaarden voor lucht te kunnen voldoen. De voorgestelde wijzigingen zullen eenmalig ongeveer tussen de 1 tot 2 miljoen euro bedragen voor het aanscherpen van de emissiegrenswaarden in de luchtmodule en ca. € 15 miljoen voor de kennisname van de nieuwe regelgeving. Sira geeft aan de structurele lasten voor bedrijven te schatten op een bedrag tussen ca. 3,1 en €5,1 miljoen euro per jaar. Het grootste deel van deze kosten betreft de aanscherping van de emissiegrenswaarden van de luchtmodule, te weten een bedrag tussen de 1,8 en 3,8 miljoen euro.

De volgende tabel geeft aan hoeveel van welke soort installatie geraakt worden, en door welke regeling. Dit komt uit een onderzoek door Sira.

Doelgroepen	Wijziging	Aantal
IPCC-installaties	Aangescherpte emissiegrenswaarden luchtmodule Bal Aanpassing rentevoet kosteneffectiviteit	Totaal: 3.511 Geraakt: klein aantal
Overige installaties (bedrijven die luchtverontreiniging veroorzaken, maar geen IPPC-installatie zijn en waarvoor geen sectorspecifieke regels gelden op grond van hoofdstuk 4 van het Bal)	Aangescherpte emissiegrenswaarden luchtmodule Bal Aanpassing rentevoet kosteneffectiviteit	Totaal: 3.325 Geraakt: 293
Nieuwe biomassa-installaties klein > 0,5 < 1 MW middelgroot > 1 < 5 MW middelgroot > 5 < 50 MW	Aanscherpen emissiegrenswaarden biomassa-installaties	Totaal: 18 per jaar Geraakt: 18 per jaar
Bestaande biomassa-installaties < 1 MWth van vóór 2015	Aanscherpen emissiegrenswaarden biomassa installaties	Totaal: 297 Geraakt: 297
Nieuwe biomassa-installaties > 100 KW en < 15MW	Verlagen grens vergunningplicht biomassa	Totaal: 95 per jaar Geraakt: 95 per jaar

Overheid: Gemeenten en provincies moeten deze regels gaan uitvoeren en handhaven. De lasten voor het bevoegd gezag nemen naar schatting eenmalig toe met een bedrag tussen ca. 0,5 en 2,3 miljoen euro als gevolg van de wijzigingen in de luchtmodule. Voor kennisname en implementatie van alle wijzigingen worden de eenmalige bestuurlijke lasten geschat op ca. 1,7 miljoen euro. De structurele bestuurlijke lasten nemen naar verwachting toe met ca. € 11.500 en zien op maatwerk voor de nieuwe NH3 eis voor biomassa gestookte installaties. Van de 12 provincies zullen er 12 geraakt worden. Van de 29 Omgevingsdiensten zullen er 29 worden geraakt.